

พระบรมราชาโชวาท
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาส
วันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

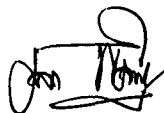
งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน ข้าราชการจึงต้อง
สำเหนียกตระหนักรู้ตลอดเวลาถึงฐานะและหน้าที่ของตน
แล้วตั้งใจปฏิบัติงานทุกอย่าง โดยเต็มกำลังสติปัญญา
ความสามารถ ด้วยความสุจริตเที่ยงตรง และด้วยความมีสติยัง
คิดรู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดควรกระทำ สิ่งใดควรรงควั้น
เพื่อให้งานที่ทำปราศจากโทษเสียหาย และบังเกิดผล
เป็นประโยชน์ที่แท้ คือความเจริญมั่นคงของประเทศชาติ
และประชาชน

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำนำ

ด้วยประกาศ ก.พ.อ. เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้มีจรรยาบรรณ ให้ครอบคลุมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภทตำแหน่ง และให้มีมาตรการส่งเสริมจรรยาบรรณแก่นุคลากรอย่างสม่ำเสมอ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จึงออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางว่าด้วย จรรยาบรรณคณาจารย์และบุคลากร พ.ศ.๒๕๕๐ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไปนั้น

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้มีความรู้ความเข้าใจในการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ หลักเกณฑ์การปฏิบัติการบังคับใช้จรรยาบรรณ และโทษทางจรรยาบรรณ มหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรให้จัดทำ “คู่มือจรรยาบรรณมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง” ให้คณาจารย์/บุคลากร ได้ศึกษาและใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติตนต่อไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เล็ก แสงมีอานุกาพ)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สารบัญ

หน้า

คำนำ

หมวด ๑ จรรยาบรรณของคณาจารย์

จรรยาบรรณต่อตนเองของคณาจารย์	๘
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพและการปฏิบัติงานของคณาจารย์	๕
จรรยาบรรณต่อหน่วยงานของคณาจารย์	๑๐
จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานของคณาจารย์	๑๐
จรรยาบรรณต่อนักศึกษาและผู้รับบริการของคณาจารย์	๑๑
จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคมของคณาจารย์	๑๒

หมวด ๒ จรรยาบรรณของบุคลากร

จรรยาบรรณต่อตนเองของบุคลากร	๑๓
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพและการปฏิบัติงานของบุคลากร	๑๓
จรรยาบรรณต่อหน่วยงานของบุคลากร	๑๔
จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานของบุคลากร	๑๔
จรรยาบรรณต่อนักศึกษาและผู้รับบริการของบุคลากร	๑๕
จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคมของบุคลากร	๑๕

สารบัญ

หน้า

หมวด ๓ การกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

การกระทำผิดจรรยาบรรณของคณาจารย์ และบุคลากร ที่ถือว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง	๑๖
หลักเกณฑ์การปฏิบัติ การบังคับใช้จรรยาบรรณ ของคณาจารย์และบุคลากร	๑๗
โทษทางจรรยาบรรณ	๑๘
ระบบและกลไกเมื่อมีการกล่าวหา ว่ามีอาจารย์ / บุคลากรประพฤติปฏิบัติผิดจรรยาบรรณ	๒๑
การกำกับดูแลบังคับใช้จรรยาบรรณ	๒๒

ภาคผนวก

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่ ๑๕๐๓/๒๕๕๑

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามจรรยาบรรณ

ที่พึงมีในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จรรยาบรรณคณาจารย์และบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คำว่า จรรยาบรรณ ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่าง กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลยลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

จรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน หมายถึง ประมวลความประพฤติเพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรี และส่งเสริมชื่อเสียง เกียรติคุณ เกียรติฐานะของข้าราชการพลเรือน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จึงกำหนดให้มีจรรยาบรรณคณาจารย์และบุคลากร ดังต่อไปนี้

บทนิยาม

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณาจารย์” หมายถึง คณาจารย์ประจำตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานราชการสายวิชาการ

“บุคลากร” หมายถึง ข้าราชการพลเรือนตามความในมาตรา ๑๘(๗) (ค) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ลูกจ้างประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานราชการ สายสนับสนุน

หมวด ๑

จรรยาบรรณของคณาจารย์

จรรยาบรรณต่อตนเองของคณาจารย์

- ๑) คณาจารย์ต้องประพฤติตนตามหลักศาสนาเหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ และดำรงตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) คณาจารย์ต้องใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในกรณีที่วิชาชีพใดมีจรรยาวิชาชีพกำหนดไว้ ก็พึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพนั้นด้วย
- ๓) คณาจารย์ต้องมีเจตคติที่ดี และพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น
- ๔) คณาจารย์พึงไม่ก่อหนี้สินพันตัว จนก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ตนเอง และผู้อื่น

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพและการปฏิบัติงานของคณาจารย์

- ๑) คณาจารย์ต้องรัก ศรัทธา ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
- ๒) คณาจารย์พึงดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ บุคคลทั่วไป และสังคม
- ๓) คณาจารย์พึงสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรมอย่างเต็มความสามารถ ช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีเมตตาและเป็นธรรม
- ๔) คณาจารย์พึงปฏิบัติตนและหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ด้วยความเสียสละอดทน ชื่อสัตย์สุจริต
- ๕) คณาจารย์พึงหมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง
- ๖) คณาจารย์พึงปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางวิชาการบนพื้นฐานของความถูกต้อง เป็นธรรม ไม่ถูกรอบงำด้วยอิทธิพล หรือผลประโยชน์ใด
- ๗) คณาจารย์ต้องเป็นนักวิจัยที่มีจริยธรรม และพัฒนางานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อศาสตร์และสังคมโดยส่วนรวม
- ๘) คณาจารย์พึงปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานเยี่ยงกัลยาณมิตร สามัคคี ส่งเสริม และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- ๙) คณาจารย์พึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ และธำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิของตนเอง และมหาวิทยาลัย

- ๑๐) คณาจารย์พึงให้บริการวิชาการด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ
- ๑๑) คณาจารย์พึงปฏิบัติ อนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และพัฒนา ภูมิปัญญาไทย

จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน

- ๑) คณาจารย์พึงปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความสุจริต เสมอภาค และ ปราศจากอคติ
- ๒) คณาจารย์พึงปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มกำลังความสามารถ รอบคอบ รวดเร็ว ขยันหมั่นเพียร ถูกต้อง สมเหตุสมผล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ
- ๓) คณาจารย์พึงประพฤติตนเป็นผู้ตรงต่อเวลา และใช้เวลาราชการ ให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเต็มที่
- ๔) คณาจารย์พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่าง ประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหาย หรือสิ้นเปลือง เสียงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ของคณาจารย์

- ๑) คณาจารย์พึงมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การให้ความ ร่วมมือช่วยเหลือกลุ่มงานของตนทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น

- การช่วยทำงาน และการแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งการเสนอแนะใน
สิ่งที่เห็นว่าจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบด้วย
- ๒) คณาจารย์ผู้บังคับบัญชาพึงดูแลเอาใจใส่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
ทั้งในด้านการปฏิบัติงาน ขวัญ กำลังใจ สวัสดิการ และยอมรับฟัง
ความคิดเห็นของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนปกป้องคุ้มครองผู้อยู่
ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนอง
คลองธรรม
  - ๓) คณาจารย์พึงช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางที่ชอบ รวมทั้งส่งเสริม
สนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในบรรดาผู้ร่วมงาน
ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม
  - ๔) คณาจารย์ต้องปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความ
สุภาพ มีน้ำใจ และมนุษยสัมพันธ์อันดี
  - ๕) คณาจารย์พึงละเว้นจากการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

จรรยาบรรณต่อนักศึกษาและผู้รับบริการของคณาจารย์

- ๑) คณาจารย์ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ
แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
- ๒) คณาจารย์ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้อง
ดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความ
สามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคมของคณาจารย์

- ๑) คณาจารย์พึงให้บริการประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ และใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ อ่อนโยนเมื่อเห็นว่าเรื่องใดไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนจะต้องปฏิบัติ ควรชี้แจงเหตุผล หรือแนะนำ ให้ติดต่อยังหน่วยงานหรือนุคคลซึ่งตนทราบว่า มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นต่อไป
- ๒) คณาจารย์พึงละเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินปกติวิสัยที่วิญญูชนจะให้กันโดยเสน่หาจากผู้มาติดต่อราชการ หรือผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น หากได้รับไว้แล้ว และทราบภายหลังว่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่รับไว้มีมูลค่าเกินปกติวิสัยก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามสมควรแก่กรณี

บทที่ ๒

จรรยาบรรณของบุคลากร

จรรยาบรรณต่อตนเองของบุคลากร

- ๑) บุคลากรต้องมีสำนึก มีวินัยในตนเอง ดำรงตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาตนเองให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงในสังคม
- ๒) บุคลากรต้องยึดมั่นในคุณธรรมความดี ละเว้นอบายมุข ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม
- ๓) พึ่งไม่ก่อกวน ลှ่นพ่นตัว จนก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ตนเอง และผู้อื่น

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพและการปฏิบัติงานของบุคลากร

- ๑) บุคลากรต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
- ๒) บุคลากรต้องเป็นนักวิจัยและพัฒนา สร้างสรรค์งานที่เป็นประโยชน์ ต่อแวดวงวิชาการและท้องถิ่น
- ๓) บุคลากรต้องอดทน มุ่งมั่น ตั้งใจทำสิ่งใดก็เพียรทำให้สำเร็จ
- ๔) บุคลากรต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย

จรรยาบรรณต่อหน่วยงานของบุคลากร

- ๑) บุคลากรต้องทำงานเต็มความสามารถ รวดเร็ว ถูกต้องตามระเบียบ
แนวปฏิบัติ
- ๒) บุคลากรต้องตรงต่อเวลา รักษาคุณแล และใช้ทรัพย์สินขององค์กร
อย่างประหยัด
- ๓) บุคลากรต้องร่วมใจพัฒนาและธำรงรักษาเกียรติขององค์กร

จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ของบุคลากร

- ๑) บุคลากรต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะ
ให้บรรลุผลสำเร็จ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือทั้งกลุ่มงานของตน
และกลุ่มงานอื่น รวมทั้งการให้ความคิดเห็น เสนอแนะ ในสิ่งอัน
เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานการช่วยทำงานและการแก้ปัญหา
ร่วมกัน
- ๒) บุคลากรต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา
และจิตใจ พร้อมให้คำปรึกษา ช่วยแก้ปัญหา ด้วยความจริงใจ
- ๓) บุคลากรต้องเสริมสร้างผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีคุณธรรม ความรู้
ความสามารถให้ความเป็นธรรม เสมอภาค ปราศจากอคติ
- ๔) บุคลากรต้องเป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความรักสามัคคีในหมู่คณะ
- ๕) บุคลากรต้องส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าของผู้ร่วมงาน
ร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อผลความสำเร็จร่วมกัน และไม่นำผลงาน
ของผู้อื่นมานำเสนอเป็นผลงานของตน

จรรยาบรรณต่อนักศึกษาและผู้รับบริการของบุคลากร

- ๑) บุคลากรต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ เสริมสร้าง ให้กำลังใจ แก่นักศึกษาและผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
- ๒) บุคลากรต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้อง ดีงาม แก่นักศึกษาและผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- ๓) บุคลากรต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม ของนักศึกษาและผู้รับบริการ

จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคมของบุคลากร

- ๑) บุคลากรต้องให้บริการด้วยความเสมอภาค จริงใจ รวดเร็ว ถูกต้อง มีธรรมาศยที่ดี ยิ้มแย้ม สุภาพ อุดม อุดมถนอม พร้อมให้คำแนะนำ ช่วยเหลือแม้มีใช้งานในหน้าที่โดยตรง และไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์โดยมิชอบ
- ๒) บุคลากรต้องสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์
- ๓) บุคลากรต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หมวด ๓

การกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

การกระทำผิดจรรยาบรรณของคณาจารย์และบุคลากรดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

- (๑) การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเองโดยมิชอบ
- (๒) การล่วงละเมิดทางเพศกับนักศึกษาหรือผู้อื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน
- (๓) การเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษาหรือผู้รับบริการ เพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด
- (๔) การเปิดเผยความลับของนักศึกษาหรือผู้รับบริการที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากความไว้วางใจ ทั้งนี้โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ
- (๕) การสอน หรืออบรมนักศึกษา เพื่อให้กระทำการที่รู้อยู่ว่าผิดกฎหมาย หรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

หลักเกณฑ์การปฏิบัติการบังคับใช้จรรยาบรรณคณาจารย์ และบุคลากรมีดังนี้

- (ก) เมื่อมีการกระทำผิดจรรยาบรรณข้อหนึ่งข้อใดตามที่กำหนด
ในประกาศนี้ ให้มหาวิทยาลัยออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นคณะหนึ่ง จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ที่มีความเป็นกลาง
และอิสระ
- (ข) กระบวนการพิจารณาดำเนินการต่อไปนี้
- (๑) คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้องและทำความเข้าใจเห็นเสนอต่อผู้บังคับบัญชาว่า มีการ
กระทำผิดจรรยาบรรณเกิดขึ้นหรือไม่ และพฤติการณ์แห่ง
การกระทำผิดจรรยาบรรณดังกล่าวเป็นการกระทำผิด
วินัยหรือไม่
  - (๒) ในการพิจารณาไต่สวนหาข้อเท็จจริง ให้ดำเนินการอย่างลับ
และจะต้องเปิดโอกาสให้อาจารย์ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาส
พิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างเป็นธรรมด้วย
  - (๓) คณะกรรมการต้องดำเนินการตามวรรคก่อนให้เสร็จสิ้น
และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบภายในสามสิบวัน นับแต่
ได้รับแต่งตั้ง
  - (๔) หากมีเหตุผลความจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการ
อาจเสนอขอขยายระยะเวลาดำเนินการตามวรรคก่อนต่อผู้

บังคับบัญชา และให้เสนอขอขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน
สองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

- (ค) การดำเนินการเมื่อมีการประพาศิศจรรยาบรรณที่เป็นความผิด
วินัย เมื่อปรากฏว่าบุคคลใดประพาศิศจรรยาบรรณและ
พฤติการณ์แห่งการกระทำผิดจรรยาบรรณดังกล่าวเป็นการกระทำ
ผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยกับบุคคลนั้นตาม
หลักเกณฑ์ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยที่ใช้บังคับสำหรับ
บุคคลนั้นๆ
- (ง) การดำเนินการเมื่อมีการประพาศิศจรรยาบรรณที่ไม่เป็นความผิด
วินัย เมื่อปรากฏว่าบุคคลใดประพาศิศจรรยาบรรณและ
พฤติการณ์แห่งการกระทำผิดจรรยาบรรณดังกล่าวไม่เป็นการ
กระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการดังนี้
- (๑) ในกรณีที่เป็นการประพาศิศจรรยาบรรณครั้งแรกให้ทำการ
ตักเตือน
  - (๒) หากยังประพาศิศจรรยาบรรณในเรื่องเดิมที่ถูกตักเตือน
แล้วตาม (๑) ให้ออกคำสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายใน
เวลาที่กำหนด
  - (๓) สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งตาม (๒) ให้ทำทัณฑ์บนไว้เป็น
หนังสือและเก็บรวบรวมไว้ในสมุดประวัติประจำตัว หรือ
เอกสารอื่น ที่บันทึกประวัติการปฏิบัติงานของบุคคลนั้น

- (๔) ระบบและกลไกเมื่อมีการกล่าวหาว่าบุคคลประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้ดำเนินการตามเอกสารแนบท้ายประกาศ
- (๕) การกำกับดูแลบังคับใช้จรรยาบรรณแก่คณาจารย์และบุคลากรให้ดำเนินการตามเอกสารแนบท้ายประกาศ
- การไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือน คำสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนทัศนคติบนข้างต้น ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย
- (จ) การอุทธรณ์คำสั่งผู้บังคับบัญชา ตามข้อ (ง) (๓) ให้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย (ก.บ.ค.) ภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับแจ้งคำสั่ง

โทษทางจรรยาบรรณ

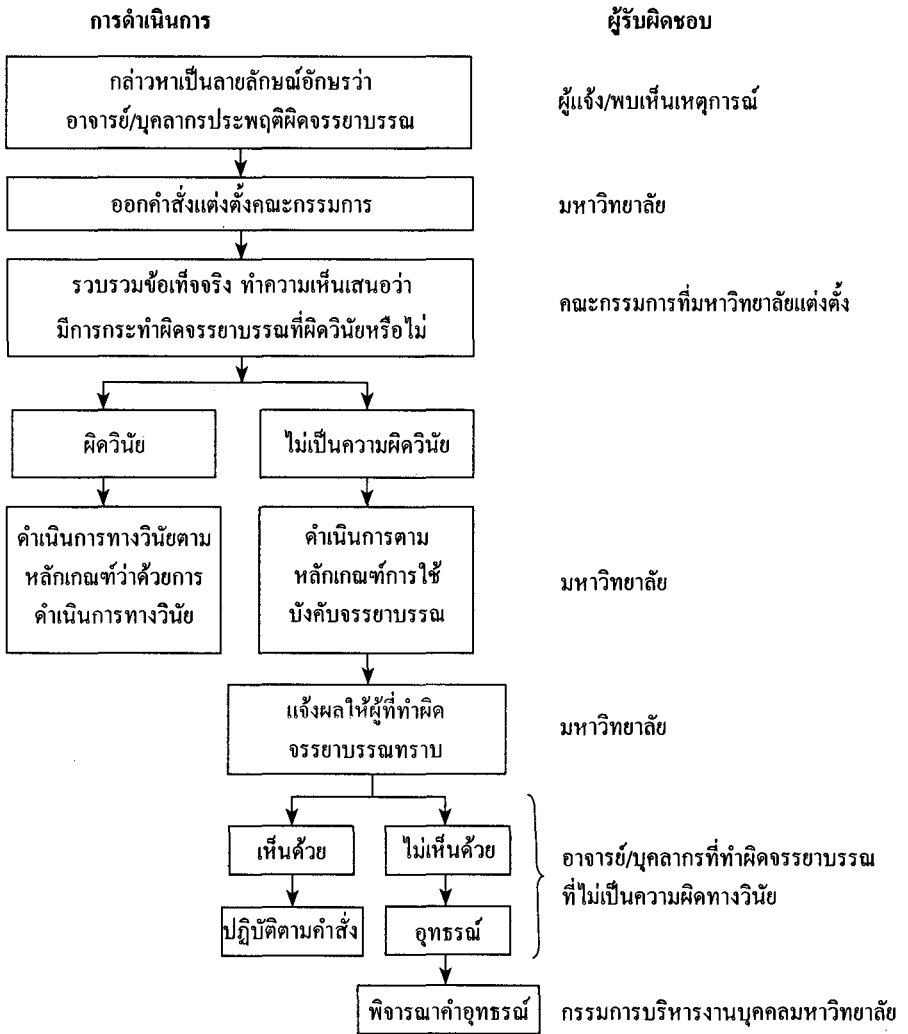
โทษทางจรรยาบรรณ ประกอบด้วย

- (๑) การตักเตือน
- (๒) การภาคทัณฑ์
- (๓) การประณาม
- (๔) การบันทึกในทะเบียนประวัติบุคคล
- (๕) การงดขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ภายในเวลาที่กำหนดตามความเหมาะสม
- (๖) การห้ามขอตำแหน่งทางวิชาการภายในเวลาที่กำหนดตามความเหมาะสม

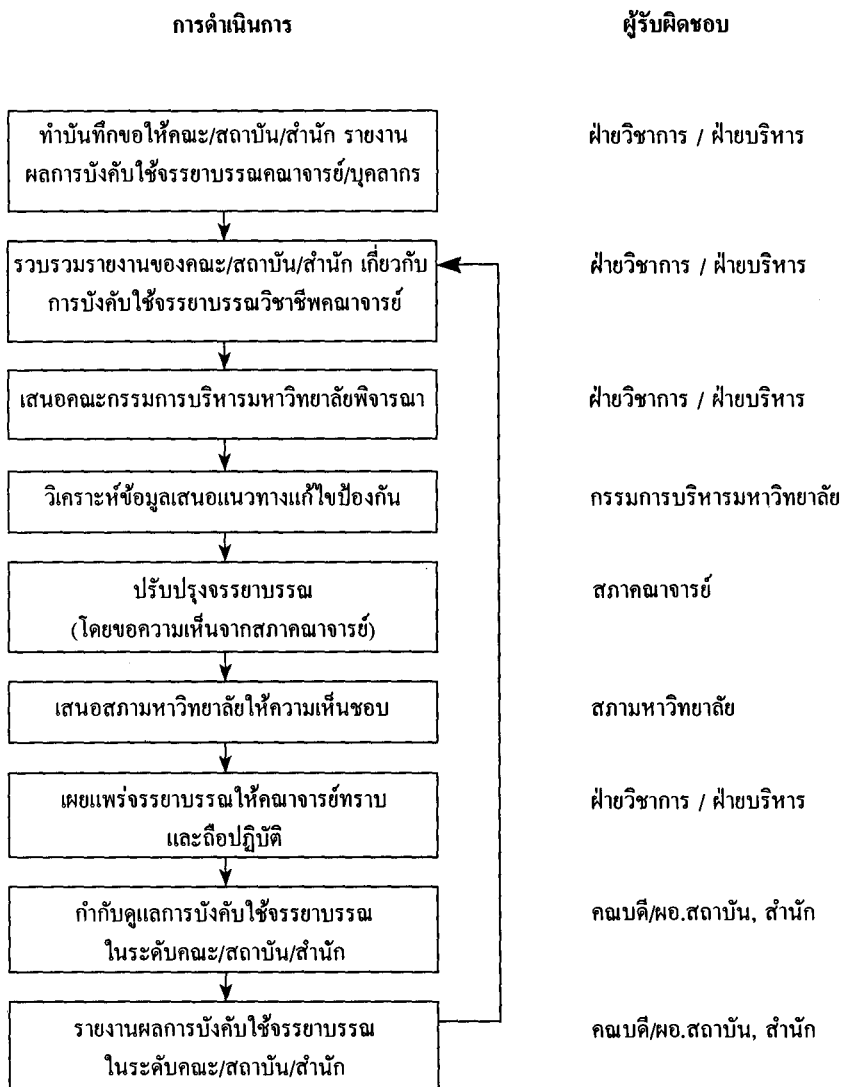
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย
ให้ถือเป็นที่สุด

- ที่มา : ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางว่าด้วย จรรยาบรรณ
คณาจารย์และบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๐
- การบังคับใช้ : ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

**ระบบและกลไกเมื่อมีการกล่าวหาว่ามีอาจารย์/บุคลากร
ประพฤติปฏิบัติผิดจรรยาบรรณ
(ในระดับคณะ / สถาบัน / สำนัก)**

การกำกับดูแลบังคับใช้จรรยาบรรณ

ภาคผนวก

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง

ที่ ๑๕๐๓/๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการดำเนินงานตามจรรยาบรรณที่พึงมีในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำปาง พ.ศ. ๒๕๕๐

.....

เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางมีข้อกำหนดและแนวทาง วิธีการ
ให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยทุกประเภท ปฏิบัติตามมาตรฐาน
จรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงแต่งตั้งกรรมการ
ดำเนินงานตามจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

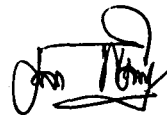
๑. คณบดีคณะครุศาสตร์	ประธานกรรมการ
๒. คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร	กรรมการ
๓. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	กรรมการ
๔. คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	กรรมการ
๕. คณบดีคณะวิทยาศาสตร์	กรรมการ
๖. คณบดีคณะวิทยาการจัดการ	กรรมการ
๗. หัวหน้าสำนักงานเลขานุการคณะครุศาสตร์	กรรมการและ เลขานุการ

หน้าที่

๑. ปรับปรุง พัฒนา และกำหนดจรรยาบรรณที่พึงมีในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๒. วางระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่พึงมี ในด้านความสำเร็จและมาตรการดำเนินการกับผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่พึงมี
๓. ติดตามการประเมินระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่พึงมี
๔. ติดตามการประเมินการดำเนินงานตามจรรยาบรรณที่พึงมีว่าสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. นำผลการกำกับ ติดตาม ประเมินผลไปใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และการวางแผนป้องกันการกระทำผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งการทบทวนจรรยาบรรณที่พึงมีให้เหมาะสมทันสมัยยิ่งขึ้น

ให้กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อย
บังเกิดผลดีต่อทางราชการ

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เล็ก แสงมีอานูภาพ)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.พ.อ. จึงกำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จรรยาบรรณที่กำหนดจะต้องครอบคลุมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท ตำแหน่ง โดยต้องคำนึงถึงลักษณะงาน ลักษณะวิชาชีพ และลักษณะวิชาการด้วย

ข้อ ๒ จรรยาบรรณที่กำหนดต้องยึดมั่นในหลักการต่อไปนี้

- (๑) ยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ไม่ใช่อำนาจครอบงำคิดทำนองคลองธรรมต่อนักศึกษา

ข้อ ๓ จรรยาบรรณที่กำหนดต้องครอบคลุม

(๑) จรรยาบรรณต่อตนเอง

(๒) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

(๓) จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน

(๔) จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน

(๕) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา

(๖) จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

(๗) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน

(๘) จรรยาบรรณต่อนิสิต นักศึกษา และผู้รับบริการ

(๙) จรรยาบรรณต่อประชาชน

(๑๐) จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ ๔ การกระทำผิดจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้ อย่างน้อยให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

(๑) การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ

(๒) การล่วงละเมิดทางเพศ หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษา ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน

- (๓) การเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด จากนักศึกษาหรือผู้รับบริการ เพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด
- (๔) การเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากความไว้วางใจ ทั้งนี้โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ
- (๕) การสอน หรืออบรมนักศึกษา เพื่อให้กระทำการที่รู้ว่าเป็นผิดกฎหมาย หรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชน อย่างร้ายแรง
- (๖) การกระทำความผิดอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ตามสภาพและความร้ายแรงของการกระทำ

ข้อ ๕ ให้มีองค์กรและกระบวนการดำเนินการทางจรรยาบรรณ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (๑) องค์กรพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำความผิดจรรยาบรรณ จะต้องเป็นคณะบุคคลที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง
- (๒) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางจรรยาบรรณต่อคณะบุคคลที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง
- (๓) การริเริ่มดำเนินการทางจรรยาบรรณอาจกระทำได้โดยผู้กล่าวหาหรือผู้บังคับบัญชาขอให้ดำเนินการหรือ คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นสมควรสอบสวน
- (๔) การสอบสวนและพิจารณาต้องยึดหลักการให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหา การรับฟัง การแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาอย่างเพียงพอ การเปิดโอกาสให้มีการคัดค้าน ผู้สอบสวนหรือกรรมการได้ การคุ้มครองผู้กล่าวหาหรือ พยานที่เป็นนักศึกษา

ข้อ ๖ โทษทางจรรยาบรรณ ประกอบด้วย

- (๑) การตักเตือน
- (๒) การภาคทัณฑ์
- (๓) การประณาม
- (๔) การบันทึกในทะเบียนประวัติบุคคล
- (๕) การงดขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ภายในเวลาที่กำหนดตามความเหมาะสม
- (๖) การห้ามขอตำแหน่งทางวิชาการภายในเวลาที่กำหนดตามความเหมาะสม
- (๗) โทษอื่นที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามสภาพและความร้ายแรงของความคิด

การกำหนดโทษต้องคำนึงถึงสภาพและความร้ายแรงของความคิด และอาจกำหนดโทษอย่างเดียวหรือหลายอย่างรวมกันได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการลงโทษทางวินัยหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๗ จรรยาบรรณที่กำหนดจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณในเรื่องใดไม่เป็นความคิดวินัย หรือเป็นความคิดวินัยไม่ร้ายแรง หรือเป็นความคิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๘ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีมาตรการส่งเสริมจรรยาบรรณแก่นุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือหน่วยงานอื่นมีหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว

ข้อ ๕ ในการกำหนดจรรยาบรรณให้สถานสถาบันอุดมศึกษารับฟัง
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ประกอบด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายวิจิตร ศรีสุอาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธาน ก.พ.อ.